

Woordenschat 3.0

- Gebaseerd op de Basilex-woordenlijst
- Eén toetspakket voor groep 3 tot en met 8
- Ontwikkeld in samenwerking met scholen
- Nu ook met contextopgaven
- Combineren van losse toetsdelen mogelijk
- Ook geschikt voor speciale leerlingen
- Toetsen op papier en/of digitaal

Bestellen?
www.cito.nl/po

Woordenschat: de basis van alles

Met een grote woordenschat is het voor een leerling makkelijker om zich uit te drukken, opdrachten te begrijpen, teksten te lezen en te schrijven. Woordenschat vormt een belangrijke basis voor de verbinding van een kind met de wereld om zich heen en voor zijn vermogen om te leren en zich te ontwikkelen.

De grootte van de woordenschat kan nogal variëren per leerling. De woordenschattoetsen van Cito geven je inzicht in welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben bij de uitbreiding van hun woordenschat. Woordenschat 3.0 is een onderdeel van het Cito Volgstelsel primair en speciaal onderwijs.

Volg de woordenschat van je leerlingen

Het hoofddoel van de woordenschattoetsen is het in kaart brengen van het vaardigheidsniveau en de ontwikkeling van je leerlingen op het gebied van hun woordenschat. De toetsen geven informatie over de ontwikkeling van de receptieve woordenschat en over de verschillen die er tussen leerlingen bestaan in de omvang ervan. De scores laten zien hoe goed leerlingen de woorden kennen die in het basis-onderwijs aan bod komen kennen.

De toetsen geven je de mogelijkheid om:

- de vaardigheid op het gebied van woordenschat van individuele leerlingen met die van andere leerlingen te vergelijken.
- de ontwikkeling in de vaardigheid woordenschat te volgen.
- de groep als geheel te vergelijken met andere groepen leerlingen.
- resultaten op groeps- en schoolniveau te volgen en te evalueren en op basis daarvan sterke punten en verbeterpunten vast te stellen.

*‘Mijn leerlingen uit groep 4 vonden het een leuke toets om te maken.
Het ziet er ook allemaal veel mooier en moderner uit.’*

Aanbod van actuele woorden

Woordenschat 3.0 biedt actuele woorden die passen bij de belevingswereld van kinderen van nu. De toetsen bevatten woorden die zijn geselecteerd uit de woordenlijst Basilex, ontwikkeld door de Radboud Universiteit Nijmegen. Dit is de meest recente woordenlijst met 20.000 woorden uit Nederlandse teksten die zijn geschreven voor kinderen. De opgaven in de toetsen voor groep 3 tot en met 8 bevatten woorden die representatief zijn voor het taalaanbod in de verschillende groepen.

Nu ook opgaven met context

In Woordenschat 3.0 is het aantal opgaventypen teruggebracht naar maximaal vier en daarnaast zijn er, op verzoek van leerkrachten, opgaven met context aan de toets toegevoegd.

In de sets voor groep 3 komen betekenisopgaven en betekenisrelatie-opgaven voor die afbeeldingen en een contextzin bevatten. In de sets voor groep 4 komen hier tekstopgaven (betekenis en betekenisrelatie) bij. Deze tekstopgaven bevatten geen contextzin.

In de sets voor groep 5 tot en met 8 komen enkel tekstopgaven voor, verdeeld over de vier opgaventypen: betekenis- en betekenisrelatie-opgaven mét een contextzin en betekenis- en betekenisrelatie-opgaven zónder contextzin.

Inhoud en opzet van het toetspakket

- Woordenschat 3.0 voor groep 3 t/m 8 bestaat uit een handleiding en 24 opgavensets: vier sets voor elke jaargroep. De opgavensets zijn ook digitaal beschikbaar.
- Elke set bestaat uit 20 opgaven. Per toetsmoment kies je zelf twee sets ('taken') die samen de toets voor de groep vormen. De sets voor één jaargroep hebben ongeveer dezelfde moeilijkheidsgraad. Dit biedt de mogelijkheid om te variëren met de woorden die je toetst. Ook kun je zo leerlingen die doubleren een toets met een andere inhoud voorleggen. Als je leerlingen twee sets (samen één toets) hebben gemaakt, kun je een toetsscore bepalen.
- De toetsen hebben een normering voor twee afname-momenten: halverwege en aan het einde van het schooljaar. Je bepaalt zelf op welk moment je de toets afneemt.

Digitaal of papier, kies zelf!

De woordenschattoetsen zijn er in zowel digitale als papieren vorm. Leerlingen in groep 3 en 4 luisteren naar de opgave. Bij de digitale toets wordt de opgave door de computer voorgelezen en bij de papieren toets door de leerkracht. Vervolgens klikken of kruisen ze hun antwoord aan. Vanaf groep 5 vullen leerlingen bij de papieren afname de antwoorden in op een apart antwoordblad. Bij de digitale toets klikken ze het antwoord aan. De leerkracht kan de opgaven natuurlijk ook bij deze groep voorlezen, bijvoorbeeld voor dyslectische kinderen. Of je zet voor deze groep de digitale toets in, want dan kunnen leerlingen zelf kiezen of ze de opgave laten voorlezen.

Geschikt voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften

Bij de ontwikkeling van de toetsen is rekening gehouden met leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. De opgaven en de vormgeving van de materialen zijn afgestemd op deze leerlingen. Ook zijn de afbeeldingen en opgaven gescreend door leerkrachten uit het speciaal basisonderwijs.

Overstappen op de nieuwe toetsen?

Je kunt op twee manieren starten met Woordenschat 3.0. Je voert de nieuwe toetsen in voor alle groepen tegelijk óf je start met de nieuwe toetsen in groep 3 en vervangt de oude toetsen geleidelijk.

Let op: de derde generatie toetsen kent een andere vaardigheidsschaal dan de 2.0-toetsen. De vaardigheidsscores van de toetsen zijn dus niet vergelijkbaar. Wanneer je met de nieuwe generatie toetsen start in groep 3 en elk schooljaar de nieuwe toetsen introduceert voor een volgende jaargroep, dan kun je je (groepen) leerlingen blijven volgen van groep 3 tot en met 8.

De voordelen van Woordenschat 3.0:

- Woorden die passen bij leerlingen van nu
- Eén toetspakket voor groep 3 tot en met 8
- Ontwikkeld in samenwerking met scholen
- Nu ook met contextopgaven
- Combineren van losse toetsdelen mogelijk
- Toetsen op papier en/of digitaal
- Ook geschikt voor speciale leerlingen

Tip! Wil je meer weten of heb je vragen?
Stuur een e-mail naar klantenservice@cito.nl
of bel ons op telefoonnummer (026) 352 11 11.

Signaleren, analyseren, plannen en handelen

Met de toetsen Woordenschat 3.0 werk je volgens de cyclus signaleren, analyseren, plannen en handelen. Dit kan zowel op leerling-, groeps- als schoolniveau. De cyclus start met het afnemen en nakijken van de toetsen, daarna analyseer je de resultaten van je leerlingen. Zeker voor leerlingen die een lage score behalen en/of een beperkte groei doormaken, is het zinvol om vast te stellen op welk vlak ze problemen hebben. Hierbij kun je ook gebruikmaken van informatie uit andere toetsen, zoals Technisch lezen, Begrijpend luisteren en/of Begrijpend lezen.

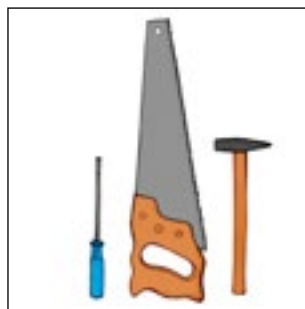
Een stukje van de puzzel

Wanneer resultaten opvallen of tegenvallen, raden we je aan om de resultaten te toetsen aan het beeld dat je je hebt gevormd op basis van eigen observaties en de methodegeboden toetsen. Het komt voor dat leerlingen goed scoren op de methodegebonden toetsen, terwijl hun score op de vaardigheidstoets achterblijft. De methodegebonden toetsen zijn beheersingstoetsen die nagaan of de leerling de aangeboden stof beheerst. Met de woordenschattoetsen van Cito breng je één of twee keer per jaar in beeld wat de leerling weet. Resultaten op de methodeonafhankelijke toetsen kun je dus niet direct vertalen naar een cijfer of de aanduiding voldoende of onvoldoende, maar ze vormen een stukje van de puzzel. Ze ondersteunen het inzicht dat je zelf al hebt in de kwaliteiten van je leerling.

Voorbeeldopgaven

Groep 3

Inges moeder maakt een maaltijd.
Welk plaatje past het best bij een maaltijd?

Groep 4

Gina pakt een tube met verf.
Op welk plaatje zie je een tube?

Groep 5

Welk woord moet op de streep staan?

De meester van groep 7 is ziek.
Daarom komt er een andere _____.

- A bijvallen
- B invallen
- C opvallen

Wat past het best bij **bloei**?

- A dier
- B huis
- C plant

Groep 6

In het opstel beschrijft Sanne haar eenzaamheid.
Wat is **eenzaamheid**?

- A je alleen voelen
- B je bijzonder voelen
- C je verlegen voelen

Wat is **alternatief**?

- A anders dan normaal
- B beter dan gemiddeld
- C later dan gedacht

Groep 7

Wat is **iemand imponeren**?

- A contact met iemand maken
- B indruk op iemand maken
- C opmerkingen over iemand maken

Wel woord moet op de streep staan?

Julia is de afspraak om Tom te helpen niet nagekomen.
Zij heeft het laten _____.

- A afgeven
- B afweten
- C afzakken

Groep 8

Wat past het best bij **focus**?

- A concentreren
- B uitnodigen
- C verdubbelen

Jolien gedraagt zichzelf nogal zelfvoldaan.

Wat is **zelfvoldaan**?

- A vastberaden
- B verwaand
- C volwassen

september 2018 | Fotografie: Ron Steemers en Gijs Versteeg

Bestel nu de Woordenschat 3.0-toetsen

Kijk op cito.nl/po en bestel direct. Als je via de website bestelt, betaal je binnen Nederland geen verzendkosten.

Heb je behoefte aan advies? Onze klantenservice helpt je graag verder.
Bel ons op (026) 352 11 111 of mail naar klantenservice@cito.nl.

Meer weten over Cito en het Cito Volgstelsel primair en speciaal onderwijs?
Kijk op cito.nl/po.